

PRESIDENCY OF FINLAND

Council of Europe
November 2018 – May 2019

PRÉSIDENCE DE LA FINLANDE

Conseil de l'Europe
Novembre 2018 – Mai 2019

21.11.2018

Finlands ordförandeskap i Europarådets ministerkommitté
November 2018 till maj 2019

Program och kalender för ordförandeskapet

**Europas kärnuppgift – Att främja mänskliga rättigheter, demokrati och
rättsstatens principer för alla**

Europarådet är en hörnsten för mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatsprincipen i Europa. Medlemsstaterna är genom rättsligt bindande fördrag om mänskliga rättigheter förpliktade att tillgodose de mänskliga rättigheterna för personer som är bosatta inom deras jurisdiktion. Respekt för mänskliga rättigheter, demokratiska principer och rättsstatsprincipen på nationell nivå är också av avgörande betydelse när det gäller att främja ett regelbaserat multilateralt samarbete.

Finland är en varm förespråkare för dessa värderingar och vi är glada och hedrade över att inneha ordförandeskapet i Europarådets ministerkommitté från den 21 november 2018 till den 17 maj 2019. Vi gläder oss särskilt åt att Europarådet kommer att fira sitt 70-årsjubileum den 5 maj 2019, under Finlands ordförandeskap.

Det främsta målet för Finlands ordförandeskap är att ytterligare stärka Europarådets synnerligen viktiga arbete för att främja mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatsprincipen. Denna huvuduppgift för Europarådet är särskilt viktig nu när de mänskliga rättigheterna ifrågasätts både i Europa och globalt. Finland ser Europarådets 70-årsjubileum som ett utmärkt tillfälle att informera allmänheten om vikten av mänskliga rättigheter och rättsstaten för att man ska kunna lösa aktuella och framtida problem i Europa. Kriserna i Europa, aktuella och framtida utmaningar i fråga om de mänskliga rättigheterna och de politiska och ekonomiska problem som Europarådet står inför understryker alla behovet av att fokusera på kärnan i Europarådets arbete.

Under sitt ordförandeskap kommer Finland följaktligen att betona Europarådets grundläggande styrkor, nämligen Europakonventionen om de mänskliga rättigheterna, Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna, andra rättsligt bindande fördrag och deras övervakningsmekanismer, till exempel Europarådets kommissionär för mänskliga rättigheter, samt instrument och mekanismer som stöder tillgodoseendet av de mänskliga

rättigheterna i medlemsstaterna. Alla dessa funktioner är oumbärliga och oersättliga. De har en ovärderlig inverkan på individens liv och bidrar till skyddet av de mänskliga rättigheterna.

Tack vare Europarådets arbete har det skett framsteg på områdena icke-diskriminering, jämlikhet, kvinnors rättigheter, barns rättigheter, minoriteters rättigheter – i synnerhet vad gäller romernas situation – och rättigheter för personer med funktionsnedsättning. På lång sikt kommer lika möjligheter och likabehandling av alla medborgare att främja demokratisk säkerhet och ekonomiskt välstånd i hela Europa.

Europarådet uppfattas också som en föregångare i utvecklingen av de mänskliga rättigheterna på global nivå. Finland anser att det är viktigt att Europarådet snabbt kan reagera snabbt på allvarliga hot mot de mänskliga rättigheterna. Det är till exempel viktigt att överväga om de befintliga normerna motsvarar de människorätsfrågor som aktualiseras av den nya tekniken, digitaliseringen och framför allt av artificiell intelligens.

Den främsta och övergripande prioriteringen för Finlands ordförandeskap är att stödja och stärka det europeiska systemet för mänskliga rättigheter och rättsstatens principer. De två andra huvudprioriteringarna är dels jämställdhet och kvinnors rättigheter, dels öppenhet och delaktighet samt fokus på ungdomar och förebyggande av radikalisering. Finland har aktivt och konsekvent betonat dessa frågor i allt sitt arbete inom Europarådet. Programmet för Finlands ordförandeskap utgår från de mänskliga rättigheterna och har jämställdhet och kvinnors rättigheter som genomgående tema. De tre prioriteringarna är sammanlänkade och inbördes relaterade, och de huvudaktiviteter som ordnas under ordförandeskapet kommer att fokusera på dessa prioriteringar. Dessutom planeras även andra evenemang och aktiviteter under Finlands ordförandeskap. En länk till dem finns i slutet av detta dokument.

Finland kommer också att fortsätta arbeta för ett nära samarbete med andra regionala och internationella organisationer och för att stärka samverkan mellan Europarådets olika organ.

Kort efter det att Finland varit ordförande för Europarådets ministerkommitté kommer vi att ta över ordförandeskapet för Europeiska unionens råd. Dessa på varandra följande ledarskap erbjuder en utmärkt möjlighet att öka samarbetet mellan Europarådet och Europeiska unionen för att stärka stabiliteten och säkerheten och möta de nya utmaningarna i Europa.

1. Att stärka systemet för mänskliga rättigheter och rättsstatens principer i Europa

Genom programmet för Finlands ordförandeskap vill vi fokusera på det väsentliga, nämligen att stärka Europarådets arbete inom sitt huvuduppdrag, att fullgöra skyldigheter och uppfylla åtaganden samt att stödja övervakningsmekanismerna. Finland har redan i många år prioriterat dessa frågor i sitt arbete i Europarådet. Med tanke på det rådande läget i Europa är det viktigare än någonsin att stödja och försvara de mänskliga rättigheterna och rättsstatsprincipen.

Under ordförandeskapet kommer vi att fira 70-årsjubileum för Europarådet, 60-årsjubileum för Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna, 20-årsjubileum för Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna som en enda permanent domstol och likaså 20-årsjubileum för Europarådets kommissionär för mänskliga rättigheter. Under dessa jubileer kommer vi att lyfta fram de resultat som dessa institutioner för mänskliga rättigheter har uppnått och de utmaningar som de står inför, i synnerhet respekten för Europadomstolens beslut. Dessutom sammanfaller Finlands ordförandeskap med 70-årsjubileet för den allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna.

Det europeiska systemet för mänskliga rättigheter och rättsstatens principer verkar inte i ett vacuum. Det måste ha kapaciteten att reagera på förändringar och nya utmaningar som uppstår i Europa och runt om i världen. Åtnjutandet och skyddet av de mänskliga rättigheterna måste säkerställas även i framtiden. Den ständiga utvecklingen och ökade användningen av artificiell intelligens gör att vi behöver diskutera om de nuvarande mekanismerna för skydd av de mänskliga rättigheterna är tillräckliga. Artificiell intelligens ger många fördelar i vår vardag, men samtidigt är det nödvändigt att se över de etiska och rättsliga aspekterna. Vad innebär artificiell intelligens för de mänskliga rättigheterna? Är de nuvarande instrumenten tillräckligt omfattande och effektiva, eller behöver de utvecklas så att de motsvarar de nya förhållanden som artificiell intelligens ger upphov till? Försummas vissa grupper, exempelvis minoriteter, eller står de inför nya utmaningar på grund av bistfälligt planerade algoritmer? Hur bör denna fråga behandlas med beaktande av normerna för mänskliga rättigheter? Vad händer med demokratin, säkerheten och ansvarsskyldigheten? Hur kan vi försäkra oss om att artificiell intelligens främjar demokratin och rättsstatsprincipen?

Vi måste se till att vi är kapabla att upprätthålla respekten för de mänskliga rättigheterna och rättsstatsprincipen även i samband med den nya tekniken. Dessutom innebär framstegen inom digitaliseringen att vi behöver komplettera Europarådets verktyg på området straffrätt, framför allt Europarådets konvention om it-relaterad brottslighet.

2. Stöd för jämställdhet och kvinnors rättigheter

Europarådet är en av de ledande organisationerna på området jämställdhet och icke-diskriminering, både när det gäller relevant rättsligt och politiskt arbete. Finland har aktivt understött Europarådets arbete för jämställdhet och kvinnors rättigheter. Vi har exempelvis stött insatser för att avskaffa våld mot kvinnor, en förbättring av situationen för romska kvinnor och frågor som gäller icke-diskriminering. Alla mänskliga rättigheter, inklusive medborgerliga och politiska rättigheter samt ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter, måste beaktas. Det är också viktigt att alla i samhället engageras, inklusive män och pojkar. Vad gäller frågor om jämställdhet och kvinnors rättigheter är det ytterst viktigt att lyfta fram åtaganden och behovet av att genomföra dem. Tyvärr förekommer i tilltagande omfattning i Europa och över hela världen försök att ifrågasätta jämställdheten och kvinnors rättigheter. I detta sammanhang är Istanbulkonventionen om förebyggande och bekämpning av våld mot kvinnor och av våld i hemmet en enastående prestation av Europarådet och dess effektiva genomförande i medlemsstaterna av avgörande betydelse.

Europarådets nya jämställdhetsstrategi för 2018–2023 är ett viktigt redskap, och under Finlands ordförandeskap kommer vi att verka för strategins genomförande. Vi kommer att hålla en konferens för att uppmärksamma avskaffandet av sexism och stereotyper som en prioriterad fråga. Trakasserier och hatiska uttalanden om kvinnor tillsammans med stereotyp behandling av kvinnor på arbetsplatser och i media försämrar kvinnors möjligheter att utöva sina rättigheter och att ta tillvara de tillfällen som erbjuds. Trakasserier och hatiska uttalanden är negativa fenomen som måste avskaffas helt och hållet. Under Finlands ordförandeskap kommer vi också att diskutera olika sätt att avskaffa sexuella övergrepp mot barn på alla samhällsnivåer. Som ett led i detta kommer ett seminarium att anordnas med särskild inriktning på idrottssektorn.

3. Öppenhet och delaktighet samt fokus på ungdomar och förebyggande av radikaliserings

Ett öppet samhälle och ett aktivt civilsamhälle är viktiga beståndsdelar i varje demokrati. Grundläggande friheter, såsom yttrandefrihet och förenings- och mötesfrihet är avgörande för en välmående demokrati. Finland har lång erfarenhet av att främja allmänhetens deltagande: ministerier har inrättat onlineplattformar för allmänhetens deltagande och ordnat samråd med det civila samhället. Representanter för det civila samhället deltar ofta som oberoende medlemmar i officiella finländska delegationer vid internationella möten och kan då direkt bidra med det civila samhällets synpunkter. Vi har också många officiellt inrättade rådgivande organ där företrädare för det civila samhället samarbetar med myndigheter från olika sektorer. På lokal och kommunal nivå ger den finska lagstiftningen invånarna omfattande rättigheter att delta i och påverka aktiviteter som rör deras livsmiljö, de offentliga tjänsterna och det lokala eller kommunala beslutsfattandet. En lika viktig faktor för att främja ett öppet samhälle är vår lagstiftning om tillgång till information och officiella handlingar samt om god förvaltning.

Under vårt ordförandeskap kommer vi att betona deltagande och dialog med det civila samhället. Som förberedelse inför Finlands ordförandeskap i Europarådets ministerkommitté ordnade utrikesministeriet i samarbete med andra ministerier ett offentligt evenemang där medborgarna kunde delta i diskussioner om ordförandeskapets mål och program.

Under evenemang som ordnas under vårt ordförandeskap kommer vi att fokusera på och främja diskussioner om försvarare av mänskliga rättigheter, utbildning i ett demokratiskt medborgarskap och mänskliga rättigheter, avskaffande av radikaliserings som kan leda till terrorism samt ungdomsarbete. Stöd till försvarare av mänskliga rättigheter är synnerligen viktigt när de utmaningar som vi står inför ökar och utrymmet för det civila samhället krymper. Ett aktivt civilsamhälle med en mångfald av röster är en avgörande styrka när man vill främja de mänskliga rättigheterna. För att öka förståelsen för normerna för mänskliga rättigheter måste vi upprätthålla delaktigheten och främja utbildningen i mänskliga rättigheter och demokratiska värderingar. I det avseendet är det särskilt viktigt att stödja den sociala integrationen av ungdomar och avskaffa diskriminering och marginalisering.

Delaktighet innebär att alla kan delta på ett meningsfullt sätt i samhället, inklusive individer och grupper som idag lätt blir marginaliserade och ofta möter diskriminering. Under sitt ordförandeskap kommer Finland framför allt att fokusera på romernas situation och rättigheter. En annan fråga som Finland kommer att behandla är hur Europarådet genom sitt arbete kan stödja användningen av teckenspråk och förbättra deras ställning i Europa.

KALENDER FÖR HUVUDEVENEMANG UNDER FINLANDS ORDFÖRANDESKAP

- 1. Överlämnande av ordförandeskapet från Kroatien till Finland
21 november 2018, Strasbourg**
Ansvarig finsk myndighet: utrikesministeriet
2. Round table of the European Governmental LGBTI Focal Points Network
21–22 november 2018, Tallinn, Helsingfors
Ansvarig finsk myndighet: justitieministeriet
tillsammans med Estlands regering
- 3. Parlamentariska församlingens ständiga utskott
22–23 november 2018, Helsingfors**
Ansvarig finsk myndighet: Finlands riksdag
4. Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheternas jubileum: The 20 years of the Single Court of the European Court of Human Rights
26 november 2018, Strasbourg
Ansvarig finsk myndighet: utrikesministeriet
5. CDDH Workshop on the Protection and Promotion of the Civil Society Space in Europe
29 november 2018, Strasbourg
Ansvarig finsk myndighet: utrikesministeriet
6. Human Rights Defenders in Council of Europe area – current challenges and possible solutions, rundabordskonferens anordnad av byrån för kommissionären för mänskliga rättigheter
13–14 december 2018, Helsingfors
- 7. Den parlamentariska församlingen – första sessionen 2019
21–25 januari 2019, Strasbourg**
Ansvarig finsk myndighet: Finlands riksdag
+ evenemang för att fira 20-årsjubileet för kommissionären för mänskliga rättigheter
Ansvarig finsk myndighet: utrikesministeriet
8. Konferens: Protecting Common European Standards on the Rule of Law
5 februari 2019, Tammerfors
Ansvarig finsk myndighet: Tammerfors universitet, utrikesministeriet, justitieministeriet, statsrådets kansli
9. Education and Training Pathways of Youth Workers
20–22 februari 2019, Helsingfors
Ansvarig finsk myndighet: undervisnings- och kulturministeriet
- 10. Högnivåkonferens för experter: Artificial Intelligence, Human Rights and the Rule of Law
26–27 februari 2019, Helsingfors**
Ansvarig finsk myndighet: utrikesministeriet, justitieministeriet, (rådgivande roll: arbets- och näringsministeriet)
- 11. Kommunalkongressens presidiesammanträde**

1 mars 2019, Helsingfors

Ansvarig finsk myndighet: Kommunförbundet, finansministeriet

12. Expertmöte: Implementation of Roma Integration Strategies och International Roma Women's Conference

25–27 mars 2019, Esbo

Ansvarig finsk myndighet: social- och hälsovårdsministeriet, utrikesministeriet

13. Expertkonferens: Tackling Gender Stereotypes and Sexism

28–29 mars 2019, Helsingfors

Ansvarig finsk myndighet: social- och hälsovårdsministeriet

14. Europarådets kongress för kommuner och regioner – första sessionen 2019

2–4 april 2019, Strasbourg

Ansvarig finsk myndighet: Kommunförbundet

15. Den parlamentariska församlingen – andra sessionen 2019

8–12 april 2019, Strasbourg

Ansvarig finsk myndighet: Finlands riksdag

+ sidoevenemang den 10 april för att lansera en studie om teckenspråk; rapartisten Signmark uppträder

Ansvarig finsk myndighet: utrikesministeriet

16. Education for Democratic Citizenship and Human Rights , plenarsession inom EPAN
16–17 april 2019, Helsingfors

Ansvarig finsk myndighet: undervisnings- och kulturministeriet, utrikesministeriet, justitieministeriet

17. Högnivåkonferens: Responses to Prison Overcrowding

24-25 april 2019, Strasbourg

Ansvarig finsk myndighet: justitieministeriet, Helsingfors universitet

18. Expertkonferens: Sexual Violence against Women and Children in Sports

29-30 april 2019, Helsingfors

Ansvarig finsk myndighet: undervisnings- och kulturministeriet

19. 129:e sammanträdet inom Europarådets ministerkommitté

16–17 maj 2019, Helsingfors

Ansvarig finsk myndighet: utrikesministeriet